

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „Професор” по „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните”, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, в катедра „Клинични науки” при факултет „Ветеринарна медицина” на МУ - Плевен, обявен в ДВ бр. 38 от 24.04.2026 г., с единствен кандидат доц. д-р Илия Цачев Цачев, д.в.м.н.

Изготвил: професор д-р Румен Веселинов Караколев, д.в.м., определен за член на научното жури със Заповед № 1516 от 19.05.2026 г. на Ректора на МУ- Плевен.

1. Кратки биографични данни и характеристика на научните интереси на кандидата.

Доц. д-р Илия Цачев е роден през 1960 г. Завършва висше образование по ветеринарна медицина във ВИЗВМ гр. Стара Загора, с отличие през 1983 година. Във Ветеринарно-медицинския факултет в Стара Загора е последователно асистент (1984), доцент (2001) и професор (2011) по епизоотология и инфекциозни болести. През 1994 г. защитава дисертационен труд на тема: «Влияние на витамин А и ниските дози гама лъчение върху някои страни от ваксиналния имуен отговор при червенката и паратифа по прасетата» и придобива научната и образователна степен «Доктор». През 2009 г. му е присъдена научната степен «Доктор на ветеринарно-медицинските науки» за дисертационния труд «Екзотични зоонози по кучетата в България (моноцитна ерлихиоза, гранулоцитна анаплазмоза, висцерална лайшманиоза): откриване и проучване». Автор е на три монографични и съавтор в 11 колективни учебника. Провел е 5 специализации – в Италия, Гърция и САЩ. Илия Цачев е автор на над 150 научни труда, бил е научен ръководител на 35 защитили докторанти и дипломанти от България и Гърция. Работил е в съвместни научни колективи с над 100 учени от 11 страни - Гърция, Сърбия, Русия, Италия, Англия, Алжир, Чехия, Швейцария, Германия, Испания и САЩ.

2. Общо описание и оценка на представените материали по конкурса.

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор”, кандидатът участва със следната научна продукция:

- Показател А1 – Дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор”;
- Показател В4 – 12 научни публикации в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация;
- Група показатели Г – 34 статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 5 статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране;
- Група показатели Д – цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни;
- Група показатели Е – придобита научна степен „Доктор на науките”, ръководство на един успешно защитил докторант, участие в два национални научни проекта, участие в три международни научни/образователни проекта.

Табл. 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за академична длъжност „Професор” и резултати:

Група от показатели	Съдържание	Минимални национални изисквания за професор	Показатели на кандидата
А	Показател 1	50	50
В	Показател 4	100	104.6
Г	Сума от показателите 7 и 8	200	260
Д	Показател 13	100	300
Е	Сума от показателите 16, 17, 18, 19	100	150
Общо сума за показателите А+В+Г+Д+Е		550	864.6

От представената таблица се вижда, че кандидатът покрива и значително надвишава минималните национални показатели за заемане на академична длъжност „Професор”.

3. Обща характеристика на научната, преподавателската и научно-приложната дейност на кандидата.

Научните трудове на кандидата се отнасят към областта на епизоотологията, инфекциозните болести и профилактиката на заразните заболявания по животните.

Основните направления в представените от доцент Цачев публикации, могат да се групират в няколко аспекта:

- предизвикват интерес приносите на автора в проучване на разпространението и пътищата за предаване на hepatitis E virus (HEV) инфекцията. Извършено е първото широкомащабно изследване у нас,

което разглежда и анализира подробно HEV-инфекцията сред свине от индустриални свинеферми. Тествани са 360 свине от четири индустриални свинеферми от три области на Южна България. Установената обща серопозитивност от 60.3%, ясно показва, че HEV-инфекцията е широко разпространена в индустриалните свинеферми у нас;

- подобно изследване е проведено и сред диви свине, като е установена обща HEV серопозитивност 40.8% сред 240 диви свине от Западна България. Авторът доказва, че дивите и домашни свине са основен резервоар на HEV-инфекцията. Тези резултати са публикувани в авторитетното научно списание „Vector-Borne and Zoonotic Diseases“, което се индексира в PubMed, Scopus и Web of Science;

- първото сероепидемиологично проучване за hepatitis E virus (HEV) сред уникалната българска порода „Източнобалканска свиня“ също е заслуга на доц. Цачев. Анализирани са кръвни серуми от 171 източнобалкански свине от Североизточна и Югоизточна България. Установена е най-висока серопозитивност сред изследваните животински видове в нашата страна – 82,5 %. Статията е публикувана в научно списание „Pathogens“, което се индексира в PubMed, PubMed Central (PMC), Scopus и Web of Science;

- научната публикация с най-висок Impact Factor (IF) сред всички подобни статии от Югоизточна Европа, разглеждащи проблема HEV също е дело на доц. Цачев и визира кръвните донори. Изследвани са 555 кръвни донори от различни области на страната. Установената обща HEV серопозитивност е 25.9%; при мъжете – 26.9%; при жените – 19.7%. Най-високи HEV нива са открити в област Шумен (28.8%), а най-ниски – в София (21.3%). В статията, публикувана в научното списание „Viruses“, което се индексира в PubMed, PubMed Central (PMC), Scopus и Web of Science са представени и първите резултати за разпространението на HEV сред ловци на диви свине и ловци на други животни;

- доцент Цачев извършва и първото проучване в Югоизточна Европа, в което се разглежда и анализира един нов алтернативен метод за сероепидемиологични проучвания сред свине – търсене на HEV-антитела в чернодробен трансудат от свине. Статията е публикувана отново в научното списание „Vector-Borne and Zoonotic Diseases“;

- кандидатът участва в първото проучване в света, в което се прави сравнителен преглед на клиничните характеристики между хоспитализирани пациенти с acute hepatitis A virus (HAV) и с acute hepatitis E virus (HEV). Установява се, че значими фактори сред двете групи пациенти са alanine aminotransferase (ALT) и придружаващи заболявания, като „артериална хипертония“ и „сърдечно-съдови заболявания“;

- в първо проучване за Европа авторът докладва, че е открита *Ehrlichia* spp. сред коне. Освен това, изследването е първото за Югоизточна Европа (Балканския полуостров), в което се съобщава, че са

открити трите патогена сред коне – *Borrelia burgdorferi*, *Anaplasma phagocytophilum* и *Ehrlichia* spp.;

- едно от най-значимите публикации на кандидата с най-много цитирания е свързана с проучване разпространението на 7 патогена при кучета - *Borrelia burgdorferi*, *Ehrlichia canis*, *Anaplasma phagocytophilum*, *Leishmania infantum*, *Babesia canis*, *Angiostrongylus vasorum* and *Dirofilaria immitis*;

- доц. Цачев участва в научен колектив, който съобщава за пръв път в света, за откриване на Bovine hepatitis virus (три нови BovHepVgt1 субтипове I, J, K) при говеда и нов вариант на BovHepVgt2 при диви преживни животни;

Авторът преподава 4 курса – ветеринарна епидемиология, инфекциозни болести при продуктивните животни, инфекциозни болести при животните за компания и тропически болести.

Има над 20 лекторски изяви в чужбина и над 40 в България.

Много от резултатите от научните разработки на кандидата са публикувани в авторитетни международни издания с висок импакт фактор, реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science. Има h index – 15/Scopus и 14/Web of Science.

Наред с широката си преподавателска, научна, педагогическа и лекторска дейност, той създава и лаборатория по векторни инфекции към ВМФ в ТрУ - Стара Загора с възможности за диагностична, научна и консултативна помощ.

Изключителната ерудираност, богатата и многостранна научна биография на автора, в която се съчетават научна, учебно-преподавателска и диагностично-лечебна дейност правят напълно оправдано участието му в обявения конкурс.

Без да претендирам за изчерпателност, трябва да отбележа, че доц. Цачев не само постига уникални за страната и региона резултати, но и съумява да представи научните си постижения в международен план и да ги популяризира в страната. В резултат на тази интензивна и целенасочена научна дейност, името на кандидата се ползва с безспорен авторитет и е многократно цитирано у нас и сред международната научна общност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Представените материали за научната дейност на доц. Илия Цачев покриват поотделно и в съвкупност минималните национални изисквания предвидени в ЗРАСРБ, а също така критериите и показателите за заемане на академични длъжности, приети с Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен. Научните и научно-приложни постижения, както и цялостната изследователска, преподавателска и

диагностична дейност на кандидата е свързана с актуална проблематика в областта на ветеринарната епидемиология и профилактиката на заразни заболявания по животните и зоонози. Направени са редица научни и научно-приложни приноси в областта на ветеринарната медицина. Някои от постиженията на автора са новаторски за Балканския полуостров, за Европа и света.

Всички характеристики, изложени до тук ми дават основание да изразя положителна оценка за представените научни трудове и научната дейност на кандидата.

Като имам предвид посочените по-горе мотиви, предлагам на уважаемото научно жури да вземе решение за присъждане на доц. Илия Цачев на академичната длъжност „Професор”, по „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания”, професионално направление 6.4. „Ветеринарна медицина” в Катедра „Клинични науки”, във факултет „Ветеринарна медицина” при МУ-Плевен.

14.07.2026 г.

На основание чл. 59 от ЗЗЛД

Проф. д-р Румен Караколев, д.в.м.

SCIENTIFIC STATEMENT

on a competition for the academic position of "Professor" in "Episootology, Infectious Diseases and Prevention of Contagious Diseases in Animals", professional field 6.4. Veterinary Medicine, in the Department of "Clinical Sciences" at the Faculty of Veterinary Medicine of MU - Pleven, announced in the State Gazette No. 38 of 24.04.2026, with the sole candidate Assoc. Prof. Dr. Iliya Tsachev Tsachev, DSc

Prepared by: Professor Rumen Veselinov Karakolev, PhD, appointed as a member of the scientific jury by Order No. 1516 of 19.05.2026 of the Rector of MU-Pleven.

1. Brief biographical data and description of the candidate's scientific interests.

Assoc. Prof. Dr. Iliya Tsachev was born in 1960. He graduated with honors in veterinary medicine at the Higher Institute in Zooengineering and Veterinary Medicine in Stara Zatora in 1983. At the Faculty of Veterinary Medicine in Stara Zagora, he was successively an assistant professor (1984), associate professor (2001) and professor (2011) in epizootology and infectious diseases. In 1994, he defended his dissertation on the topic: "Effect of Vitamin A and low doses gamma rays of the immune response against rhusiopatia suum and salmonellosis vaccination in pigs" and acquired the scientific and educational degree "Doctor". In 2009, he was awarded the scientific degree "Doctor of Veterinary Medical Sciences" for his dissertation "Exotic zoonoses among dogs in Bulgaria (monocytic ehrlichiosis, granulocytic anaplasmosis, visceral leishmaniasis): Detection and Investigation". He is the author of three monographs and co-author of 11 collective textbooks. He has conducted 5 specializations - in Italy, Greece and the USA. Iliya Tsachev is the author of over 150 scientific papers, was the scientific supervisor of 35 defended doctoral and graduate students from Bulgaria and Greece. He has worked in joint scientific teams with over 100 scientists from 11 countries - Greece, Serbia, Russia, Italy, England, Algeria, Czech Republic, Switzerland, Germany, Spain and the USA.

2. General description and evaluation of the submitted materials for the competition.

In the announced competition for the academic position of "Professor", the candidate participates with the following scientific production:

- Indicator A1 – Dissertation for the award of the educational and scientific degree "Doctor";
- Indicator B4 – 12 scientific publications in journals, refereed and indexed in world-renowned databases of scientific information;
- Group of indicators G – 34 articles and reports published in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases of scientific information and 5 articles published in non-refereed journals with scientific review;
- Group of indicators D – citations in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases;
- Group of indicators E – acquired scientific degree "Doctor of Science", supervision of one successfully defended doctoral student, participation in two national scientific projects, participation in three international scientific/educational projects.

Table 1. Minimum required points by groups of indicators for the academic position "Professor" and results:

Group of indicators	Contents	Minimum national requirements for a professor	Candidate indicators
A	Indicator 1	50	50
B	Indicator 4	100	104.6
G	Sum of indicators 7 and 8	200	260
D	Indicator 13	100	300
E	Sum of indicators 16, 17, 18, 19	100	150
Total amount for metrics A+B+G+D+E		550	864.6

The table presented shows that the candidate meets and significantly exceeds the minimum national indicators for holding the academic position of "Professor".

3. General characteristics of the candidate's scientific, teaching and applied scientific activities.

The candidate's scientific works relate to the field of epizootology, infectious diseases and the prevention of infectious diseases in animals.

The main directions in the publications presented by Associate Professor Tsachev can be grouped into several aspects:

- The author's contributions to the study of the spread and transmission routes of hepatitis E virus (HEV) infection are of interest. The first large-scale study in our country has been carried out, which examines and analyzes in detail

HEV infection among pigs from industrial pig farms. 360 pigs from four industrial pig farms from three regions of Southern Bulgaria were tested. The established total seropositivity of 60.3% clearly shows that HEV infection is widespread in industrial pig farms in our country;

- A similar study was conducted among wild boars, and a total HEV seropositivity of 40.8% was found among 240 wild boars from Western Bulgaria. The author proves that wild and domestic pigs are the main reservoir of HEV infection. These results were published in the authoritative scientific journal "Vector-Borne and Zoonotic Diseases", which is indexed in PubMed, Scopus and Web of Science;

- The first seroepidemiological study of hepatitis E virus (HEV) among the unique Bulgarian breed "Eastern Balkan pig" is also a merit of Assoc. Prof. Tsachev. Blood sera from 171 Eastern Balkan pigs from Northeastern and Southeastern Bulgaria were analyzed. The highest seropositivity among the studied animal species in our country was established – 82.5%. The article was published in the scientific journal "Pathogens", which is indexed in PubMed, PubMed Central (PMC), Scopus and Web of Science;

- the scientific publication with the highest Impact Factor (IF) among all similar articles from Southeast Europe addressing the HEV problem is also the work of Assoc. Prof. Tsachev and concerns blood donors. 555 blood donors from different regions of the country were examined. The established overall HEV seropositivity was 25.9%; in men – 26.9%; in women – 19.7%. The highest HEV levels were found in Shumen district (28.8%), and the lowest – in Sofia (21.3%). The article, published in the scientific journal "Viruses", which is indexed in PubMed, PubMed Central (PMC), Scopus and Web of Science, also presents the first results on the spread of HEV among wild boar hunters and hunters of other animals;

- Associate Professor Tsachev also conducted the first study in Southeast Europe, which examined and analyzed a new alternative method for seroepidemiological studies among pigs – searching for HEV antibodies in liver transudate from pigs. The article was republished in the scientific journal "Vector-Borne and Zoonotic Diseases";

- The candidate participated in the first study in the world to compare clinical characteristics between hospitalized patients with acute hepatitis A virus (HAV) and acute hepatitis E virus (HEV). It was found that significant factors among both groups of patients were alanine aminotransferase (ALT) and comorbidities such as "arterial hypertension" and "cardiovascular disease";

- in the first study for Europe, the author reported the detection of *Ehrlichia* spp. in horses. Furthermore, the study is the first for Southeastern Europe (Balkan Peninsula) to report the detection of the three pathogens in horses – *Borrelia burgdorferi*, *Anaplasma phagocytophilum* and *Ehrlichia* spp.;

- one of the most significant publications of the candidate with the most citations is related to a study of the prevalence of 7 pathogens in dogs - *Borrelia*

burgdorferi, Ehrlichia canis, Anaplasma phagocytophilum, Leishmania infantum, Babesia canis, Angiostrongylus vasorum and Dirofilaria immitis;

- Assoc. Prof. Tsachev participated in a scientific team that reported for the first time in the world the discovery of Bovine hepatitis virus (three new BovHepVgt1 subtypes I, J, K) in cattle and a new variant of BovHepVgt2 in wild ruminants;

The author teaches 4 courses – veterinary epidemiology, infectious diseases in productive animals, infectious diseases in companion animals and tropical diseases. He has over 20 lecture appearances abroad and over 40 in Bulgaria. Many of the results of the candidate's scientific developments have been published in authoritative international journals with a high impact factor, refereed and indexed in Scopus and Web of Science. He has an h index – 15/Scopus and 14/Web of Science.

Along with his extensive teaching, scientific, pedagogical and lecturing activities, he also established a laboratory for vector infections at the Navy at the Technical University of Stara Zagora with opportunities for diagnostic, scientific and consultative assistance.

The exceptional erudition, the rich and multifaceted scientific biography of the author, which combines scientific, educational and teaching, and diagnostic and therapeutic activities, make his participation in the announced competition fully justified.

Without claiming to be exhaustive, I must note that Assoc. Prof. Tsachev not only achieves results that are unique for the country and the region, but also manages to present his scientific achievements internationally and popularize them in the country. As a result of this intensive and purposeful scientific activity, the candidate's name enjoys unquestionable authority and has been repeatedly cited in our country and among the international scientific community.

CONCLUSION

The presented materials on the scientific activity of Assoc. Prof. Iliya Tsachev cover, individually and in aggregate, the minimum national requirements provided for in the Academic Staff Development Act of the Republic of Bulgaria, as well as the criteria and indicators for holding academic positions adopted by the Regulations for the Development of the Academic Staff at MU-Pleven. The scientific and scientific-applied achievements, as well as the overall research, teaching and diagnostic activity of the candidate are related to current issues in the field of veterinary epidemiology and the prevention of infectious diseases in animals and zoonoses. A number of scientific and scientific-applied contributions have been made in the field of veterinary medicine. Some of the author's achievements are innovative for the Balkans, for Europe and the world.

All the characteristics presented so far give me reason to express a positive assessment of the presented scientific works and the scientific activity of the candidate.

Considering the above-mentioned reasons, I propose to the esteemed scientific jury to make a decision to award Assoc. Prof. Iliya Tsachev the academic position of "Professor", in " Epizootology, Infectious Diseases and Prevention of Contagious Diseases in Animals ", professional field 6.4. "Veterinary Medicine" in the Department of "Clinical Sciences", in the Faculty of "Veterinary Medicine" at MU-Pleven.

14.07.2026 г.

На основание чл. 59 от ЗЗЛД

Prof. Rumen Karakolev, PhD